ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสายเรือคอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออกกุ้งแช่เย็น แช่แข็ง เปรียบเทียบระหว่างเส้นทางไทย-สหรัฐอเมริกา และไทย-ญี่ปุ่น

นางสาววชิราภา อาภาสกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการค้านโลจิสติกส์ (สหสาขาวิชา) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2548 ISBN 974-14-2925-8 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FACTORS INFLUENCING THE SELECTION OF LINER COMPANIES FOR FRESH & FROZEN SHRIMP EXPORTERS : COMPARISON BETWEEN THAILAND-USA AND THAILAND-JAPAN TRADELANES

Miss Vachirapha Arpasakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Science Program in Logistics Management

(Inter-Departmental)

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-14-2925-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสายเรือคอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออก กุ้งแช่เย็นแช่แข็ง เปรียบเทียบระหว่างเส้นทางไทย-สหรัฐอเมริกา
	และ ไทย-ญี่ปุ่น
โคย	นางสาววชิราภา อาภาสกุล
สาขาวิชา	การจัดการด้านโลจิสติกส์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ คร.กมลชนก สุทธิวาทนฤพุฒิ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ คร. พงศา พรชัยวิเศษกุล
	วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น กามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต
	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. ม.ร.ว.กัลยา ติงศภัทิย์)
	(พื้นาอนานตรางารถ คร. ท.ร.ว.นยก ผงผมมอ
คณะกรรมการสอบวิทยา	านิพนธ์
	ประธานกรรมการ (รองศาสตราจารย์ คร. พุทธกาล รัชธร)
	อาจารย์ที่ปรึกษา
	(ศาสตราจารย์ คร.กมลชนก สุทธิวาทนฤพุฒิ)
	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
	(รองศาสตราจารย์ คร. พงศา พรชัยวิเศษกุล)
	กรรมการ (อาจารย์ คร. ธารทัศน์ โมกขมรรคกุล)

วชิราภา อาภาสกุล: ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสายเรือคอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออก กุ้งแช่เย็นแช่แข็ง เปรียบเทียบระหว่างเส้นทางไทย-สหรัฐอเมริกา และไทย-ญี่ปุ่น. (FACTORS INFLUENCING THE SELECTION OF LINER COMPANIES FOR FRESH & FROZEN SHRIMP EXPORTERS: COMPARISON BETWEEN THAILAND-USA AND THAILAND-JAPAN TRADELANES) อ. ที่ ปรึกษา: ส.คร.กมลชนก สุทธิวาทนฤพุฒิ, อ.ที่ปรึกษาร่วม: รศ.คร.พงศา พรชัยวิเศษกุล 97 หน้า. ISBN 974-14-2925-8.

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสายเรือคอนเทนเนอร์ของผู้ส่ง ออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็ง เปรียบเทียบระหว่างเส้นทางไทย-สหรัฐอเมริกา และไทย-ญี่ปุ่น โดยการออก แบบสอบถาม เพื่อสอบถามกลุ่มผู้ส่งออกถึงความสำคัญและความพึงพอใจ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบ ถามให้น้ำหนักความสำคัญต่อแต่ละปัจจัย เพื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความสำคัญของแต่ละปัจจัย และ วิเคราะห์ค่าคู่อันดับ ภายใต้สมมติฐานที่ว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสายเรือคอนเทนเนอร์ ของผู้ส่งออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็ง ในเส้นทาง ไทย-สหรัฐอเมริกา ไม่แตกต่างจากเส้นทางไทย-ญี่ปุ่น โดยใช้วิธีการทดสอบแบบ Mann-Whitney U test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ผู้ส่งออกในเส้นทางไทย-สหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญมากที่สุด มี 10 ปัจจัย ได้แก่ ตารางการเดินเรือที่เหมาะสม ความสามารถในการจัดหาตู้คอนเทนเนอร์อย่าง เพียงพอ ความสามารถในการจัดหาพื้นที่ระวางเรือ สถานที่รับและคืนตู้คอนเทนเนอร์ เครือ ข่ายการให้บริการ ความตรงต่อเวลาของเรือเข้าและออก ความยืดหยุ่นในการให้บริการ การ บริการขนส่งภายในประเทศต้นทาง อัตราค่าขนส่งภายในประเทศต้นทาง และ ระยะเวลาที่ใช้ ในการขนส่ง ส่วนปัจจัยที่ผู้ส่งออกในเส้นทางไทย-ญี่ปุ่นให้ความสำคัญมากที่สุดมี 14 ปัจจัยได้แก่ อัตราค่าขนส่งทางเรือ ค่าปรับอัตราน้ำมันที่เพิ่มขึ้น ค่าปรับอัตราแถกเปลี่ยนเงินตรา ค่าขนถ่ายตู้ สินค้าที่ท่าเรือต้นทาง ค่าขนถ่ายตู้สินค้าที่ท่าเรือปลายทาง การให้ Credit Term ตารางการเดิน เรือที่เหมาะสม อัตราค่าขนส่งภายในประเทศต้นทาง อัตราค่าขนส่งภายในประเทศปลายทาง สถานที่รับและคืนตู้คอนเทนเนอร์ ความสามารถในการจัดหาตู้คอนเทนเนอร์อย่างเพียงพอ ความตรงต่อเวลาของเรือเข้าและออก ความสามารถในการจัดหาพื้นที่ระวางเรือ และเวลาในการ รับ-คืนดู้คอนเทนเนอร์

สาขาวิชาการจัด	การโลจิสติกส์ (สหส	าขา) ลายมือชื่อนิสิต วิชังาภ ภากสาว ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา	2548	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
		2711 04 22 22 25 25 25 25 25 25 25 25 25 25 25

0

4689141220: MAJOR LOGISTICS MANAGEMENT

KEY WORD: FACTORS INFLUENCING / COMPARISON

VACHIRAPHA ARPASAKUL: FACTORS INFLUENCING THE SELECTION OF LINER COMPANIES FOR FRESH & FROZEN SHRIMP EXPORTERS : COMPARISON BETWEEN THAILAND-USA **AND** THAILAND-JAPAN PROF. KAMONCHANOK TRADELANES. THESIS ADVISOR SUTHIWARTNARUEPUT. PH.D. (MARITIME STUDIES). **THESIS** COADVISOR: ASSOC. PROF. PONGSA PORNCHAIVISETKUL. PH.D., 97 pp. ISBN 974-14-2925-8.

This thesis has a key objective to study the factors influencing the selection of Liner companies for fresh & frozen shrimp exporters: Comparison between Thailand-USA and Thailand-Japan tradelanes. The stage of the survey employ direct questions to ask the selected exporters to indicate degree of perceived importance and satisfaction level associated with each factor in the list. The Quadrant Analysis was subsequently applied to prioritize the factors governing in the selection of Liner companies. Hypothesis was tested by Mann-Whitney U test at the significant level of 0.05 under the assumption of indifferent between Thailand-USA and Thailand-Japan tradelanes.

The analysis results revealed that the most concerned factor for Thailand-USA exporters are Schedule Reliability Container Availability Space Availability Container Depot Service Network Time Reliability Flexibility Inland service at Origin Inland Transport cost at origin and Transit Time while the most concerned factor for Japan-USA exporters are Ocean Freight Bunker Adjustment Factor Currency Adjustment Factor Terminal Handling Charge at Loading&Discharging Port Credit Term Schedule Reliability Inland Transport cost at origin Inland Transport cost at destination Container Depot Container Availability Time Reliability Space Availability and Cut off time accordingly.

Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ คร.กมลชนก สุทธวาทนฤพุฒิ ซึ่งเป็น อาจารย์ที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ คร.พงศา พรชัยวิเศษกุล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยา นิพนธ์ของผู้วิจัย เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ และข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็น ประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนกระทั่ง สำเร็จลุล่วงด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย รอง ศาสตราจารย์ คร. พุทธกาล รัชธร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ คร. ธารทัศน์ โมกขมรรคกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาตรวจสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนแล้วเสร็จ อย่างสมบูรณ์ทุกประการ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ประจำหลักสูตรสหสาขาวิชาการจัดการด้าน โลจิสติกส์ และอาจารย์ทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำและมอบโอกาสทางการศึกษาที่ดีให้แก่ข้าพเจ้า

ขอขอบคุณผู้ถูกสัมภาษณ์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และ ตอบข้อสงสัยแก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณเพื่อนๆนิสิตร่วมรุ่นทุกท่าน ที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือซึ่ง กันและกันตลอดมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอสำนึกในพระกุณของบิดา มารดา ที่ให้การสนับสนุนข้าพเจ้า เสมอมา ความสำเร็จของข้าพเจ้าที่เกิดขึ้นขอมอบให้แค่ท่านทั้งสอง เพื่อตอบแทนพระกุณในสิ่ง ต่างๆที่ท่านได้มอบให้แก่ข้าพเจ้า

สารบัญ

		หนา
บทคัดย่ะ	วภาษาไทย	1
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		จ
กิตติกรร	มประกาศ	น
สารบัญต	าาราง	្នា
สารบัญม	าาพทา	លូ
บทที่ 1	บทนำ	1
	1.1 ความสำคัญและที่มา	1
	1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
	1.3 ขอบเขตการวิจัย	6
	1.4 ประโยชน์ที่คาคว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	2.1 กุ้งแช่เย็นแช่แข็ง	7
	2.2 ความหมายและความสำคัญของการขนส่ง	16
	2.3 ปัจจัยที่ใช้พิจารณาในการคัดเลือกผู้ประกอบการขนส่ง	18
	2.4 เทคนิคที่ใช้ในการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล	23
	ระเบียบวิธีวิจัย	30
	3.1 สมมติฐานในการวิจัย	30
	3.2 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	31
	3.3 แนวทางในการวิเคราะห์	31
	3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์	34
	3.5 การกำหนครูปแบบของแบบสอบถาม	35
	3.6 การสร้างและวิเคราะห์แบบสอบถาม	36
บทที่ 4	การวิเคราะห์ข้อมูล	40
	4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
	4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล	41
	4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	83
	03
5.1 สรุปผลการวิจัย	83
5.2 ข้อจำกัดในการวิจัย	84
5.3 ข้อเสนอแนะ	85
5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต	87
รายการอ้างอิง	88
ภาคผนวก	91
แบบสอบถาม	92
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	97

สารบัญตาราง

ตารางขึ	ที	เน้า
1.1	ตัวเลขการส่งออกอาหารทะเลหลักของไทยปี 2001-2002	1
1.2	ตัวเลขการส่งออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็งของไทยปี 2001-2003 ไปยังแหล่งนำเข้าหลัก	2
1.3	ปริมาณการนำเข้ากุ้งของสหรัฐอเมริกา ปี 2001-2004 จำแนกตามแหล่งนำเข้าสำคัญ	3
1.4	ปริมาณการนำเข้ากุ้งของญี่ปุ่น ปี 2001-2004 จำแนกตามแหล่งนำเข้าสำคัญ	4
2.1	การประมาณการผลผลิตกุ้งของโลกโคยประเทศผู้ผลิตรายใหญ่	7
2.2	ตัวอย่างแสดงรายละเอียดการคำนวณหาก่าลำดับคะแนน (Impact Score)	27
4.1	แสคงค่าเฉลี่ยความสำคัญแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสายเรือ	
	คอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็งในเส้นทางไทย-สหร้อเมริกา	42
4.2	แสคงค่าเฉลี่ยความสำคัญแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสายเรือ	
	คอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็งในเส้นทางไทย-ญี่ปุ่น	46
4.3	แสคงผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ค่าคู่อันคับจากข้อมูลของผู้ส่งออก	
	กุ้งแช่เย็นแช่แข็งในเส้นทางไทย-สหรัฐอเมริกา	50
4.4	แสคงผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ค่าคู่อันดับจากข้อมูลของผู้ส่งออก	
	กุ้งแช่เย็นแช่แข็งในเส้นทางไทย-ญี่ปุ่น	54
4.5	วิเคราะห์การตัดสินใจเลือกสายเรือคอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออก	
	กุ้งแช่เย็นแช่แข็ง ในเส้นทางไทย-สหรัฐอเมริกา และไทย-ญี่ปุ่น	
	โดยพิจารณาจากภาพรวมในแต่ละกลุ่มปัจจัย	58
4.6	วิเคราะห์การตัดสินใจเลือกสายเรือคอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออก	
	กุ้งแช่เย็นแช่แข็ง ในเส้นทางไทย-สหรัฐอเมริกา และไทย-ญี่ปุ่น	
	โดยพิจารณาจากแต่ละปัจจัย	60
4.7	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสำคัญของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสายเรือ	
	คอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็งในเส้นทางไทย-สหรัฐอเมริกา	
	และ ไทย-ญี่ปุ่น	64
4.8	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือก	
	สายเรือคอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็งในเส้นทาง	
	ไทย-สหรัฐอเมริกา และไทย-ญี่ปุ่น	72

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
2.1	ปริมาณการนำเข้ากุ้งของสหรัฐอเมริกา ปี 2000-2004	8
2.2	ปริมาณการนำเข้ากุ้งของญี่ปุ่น ปี 2000-2004	9
2.3	ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็งของไทยปี 2004	10
2.4	ปริมาณส่งออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็งของโลก	11
2.5	ขั้นตอนการผลิตกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งค้มแช่เย็นแช่แข็ง	12
2.6	กรรมวิธี Block Frozen	13
2.7	กรรมวิธี IQF	13
2.8	กรรมวิธี SIQF	13
2.9	ความหมายในส่วนต่างๆของพื้นที่กราฟ และส่วนที่ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่เป้าหมาย	26
3.1	ความหมายของพื้นที่กราฟในส่วนต่างๆ และส่วนที่กำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมาย	34
4.1	แสคงปัจจัยการตัดสินใจเลือกสายเรือกอนเทนเนอร์ที่มีค่าคู่อันดับอยู่ใน	
	ระดับพื้นที่เป้าหมาย ของผู้ส่งออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็งเส้นทางไทย-สหรัฐอเมริกา	53
4.2	แสคงปัจจัยการตัคสินใจเลือกสายเรือคอนเทนเนอร์ที่มีค่าคู่อันคับอยู่ใน	
	ระดับพื้นที่เป้าหมาย ของผู้ส่งออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็งเส้นทางไทย-ญี่ปุ่น	57
4.3	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสำคัญของปัจจัยที่ผู้ส่งออกทั้งสองเส้นทาง	
	ให้ความสำคัญแตกต่างกัน	68
4.4	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสำคัญปัจจัยที่ผู้ส่งออกทั้งสองเส้นทาง	
	ให้ความสำคัญไม่แตกต่างกัน	69
4.5	เปรียบเทียบการจัคลำคับปัจจัยของปัจจัยค้านราคา	75
4.6	เปรียบเทียบการจัคลำคับปัจจัยของปัจจัยค้านคุณภาพ	77
4.7	เปรียบเทียบการจัคลำคับปัจจัยของปัจจัยค้านเวลา	78
4.8	เปรียบเทียบการจัคลำคับปัจจัยของปัจจัยค้านความสัมพันธ์กับลูกค้า	79
4.9	เปรียบเทียบการจัคลำคับปัจจัยของปัจจัยค้านภาพลักษณ์	79
4.10	เปรียบเทียบการจัคลำคับปัจจัยของปัจจัยค้านการคำเนินงาน	80
4.11	เปรียบเทียบการจัดลำดับปัจจัยของปัจจัยด้านอื่นๆ	81